

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.012.03.2021

Pan
Marcin Piszczek
Burmistrz
Miasta Jędrzejowa
ul. 11 listopada 33a
28-300 Jędrzejów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/005 Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Jędrzejowie, ul. 11 listopada 33a, 28-300 Jędrzejów (dalej: Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Piszczek, Burmistrz Jędrzejowa od 5 grudnia 2010 r. (akta kontroli str. 7)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania gminy w zakresie określenia potrzeb i zapewnienia warunków, w tym finansowych, realizacji zadań określonych w wieloletnim rządowym programie „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023¹ (dalej: Program). 2. Działania gminy (organu prowadzącego szkoły) w zakresie realizacji wsparcia, o którym mowa w Programie. 3. Sprawozdawczość z wykonania zadań w ramach przyznanego wsparcia finansowego z Programu.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do czasu zakończenia kontroli (30 sierpnia 2021 r.)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach
Kontrolerzy	1. Violetta Nowak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/77/2021 z 28 czerwca 2021 r. 2. Monika Górniak-Napora, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/78/2021 z dnia 26 czerwca 2021 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Przyjętego chwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, stanowiący załącznik do uchwały (M.P. poz.1007).

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Gminę Jędrzejów wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2019-2021 (I półrocze).

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Urzędzie podjęto skuteczne działania w celu zapewnienia kompleksowej i sprawnej realizacji Programu w odpowiedzi na rzetelnie zidentyfikowane potrzeby związane z udzieleniem pomocy dzieciom⁴, uczniom⁵ oraz osobom dorosłym w zakresie modułów 1 i 2⁶, jak i z doposażeniem i poprawą standardu funkcjonujących stołówek szkolnych w ramach modułu 3. Prawdłowo i rzetelnie wywiązano się z obowiązku przygotowania i przedłożenia wniosków o przyznanie dotacji na wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji Programu. W Gminie przyjęto strategię społeczne, program osłonowy (w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷) oraz uregulowania lokalne pozwalające na realizację większości celów Programu. Nie przewidziano jednak potrzeby odstąpienia od zwrotu części wydatków na udzielone wsparcie w jednej z form wymienionych w Programie, tj. świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód osoby w rodzinie nie przekraczał wysokości 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

W latach 2019-2021 Burmistrz zawarł trzy umowy dotyczące udzielenia dotacji celowej z budżetu państwa na realizację modułu 1 i 2 Programu w wysokości zgodnej z wnioskowanym kosztem realizacji przewidzianych zadań oraz trzy umowy na dotację pozwalającą na wykonanie zadań przewidzianych w ramach modułu 3, w okresie tym zapewniono wymagane ww. umowami dofinansowanie ze środków własnych. W Urzędzie prowadzono różnorodne działania mające na celu monitorowanie i koordynowanie realizacji poszczególnych modułów Programu w celu zapewnienia prawidłowości wykonywanych zadań.

Realizacja Programu w latach 2019-2020 pozwoliła na objęcie pomocą 1318, 1159, a w I półroczu 2021 r. 783 mieszkańców gminy. We wszystkich samorządowych szkołach i przedszkolach zapewniono dzieciom i uczniom możliwość spożywania ciepłych posiłków. W ramach modułu 3 Programu w trzech szkołach poprawiono warunki umożliwiające spożywanie posiłków przez 338 uczniów.

Wydatki z dotacji na realizację Programu dokonywano w granicach kwot określonych w umowach o dotację oraz w planie finansowym Gminy. Terminowo przekazywano do Wojewody Świętokrzyskiego i Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty kompletne i rzetelne rozliczenia umów dotacji i roczne informacje o realizacji zadań w ramach Programu, poza jedną informacją za 2020 r. z realizacji modułu 1 i 2 Programu, która (w Dziale III) zawierała nieprawidłowe dane. W Urzędzie prowadzono nadzór nad realizacją umów, egzekwowano rozliczenia z przekazanych środków oraz środków własnych Gminy.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dotyczy dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej.

⁵ Dotyczy uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej.

⁶ Moduł 1 to moduł dla dzieci i młodzieży, moduł 2 to moduł dla osób dorosłych. Celem tych modułów Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form: 1) posiłku; 2) świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności; 3) świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania Gminy Jędrzejów w zakresie określenia potrzeb i zapewnienia warunków, w tym finansowych, realizacji zadań określonych w Programie

Opis stanu faktycznego

1.1. Zagadnieniami związanymi z finansowaniem działań w ramach wszystkich modułów Programu zajmował się Wydział Finansowy Urzędu kierowany przez Skarbnika Gminy. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Jędrzejowie⁹, Skarbnik pełnił m.in. nadzór nad gospodarką finansową Gminy i jednostek organizacyjnych gminy.

Podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu zostały wskazane w uchwale Rady Miejskiej w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Gminie Jędrzejów „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023¹⁰. Zadania te miał realizować Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie (dalej: OPS) przy współpracy Samorządowego Centrum Usług Wspólnych w Jędrzejowie (dalej: SCUW) oraz placówek oświatowych. W okresie objętym kontrolą wsparcie w formie posiłku realizowano we wszystkich samorządowych szkołach podstawowych i przedszkolach Gminy, a także w:

- niepublicznych szkołach i przedszkolach do których uczęszczali dzieci i uczniowie z gminy Jędrzejów (np. Niepublicznej Szkole Podstawowej w Brusie);
- jadalniach oraz placówkach udzielających tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, których miejsce zameldowania znajdowało się na terenie gminy Jędrzejów (np. w schronisku w Stąporkowie, Nizinach i Komórkach);
- szkołach prowadzonych przez inne samorządy gminne lub powiatowe do których uczęszczali uczniowie z terenu gminy Jędrzejów (np. specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze w Jędrzejowie i Pińczowie, szkoła podstawowa nr 27 w Kielcach, bursa szkolnictwa ponadpodstawowego w Krakowie, internat przy Zespole Szkół Zawodowych w Pińczowie, internat przy Zespole Szkół w Wodzisławiu).

W 2019 r. finansowano posiłki wydawane w 18 punktach żywieniowych na terenie gminy, w tym dziewięciu na wsi (16 szkołach i przedszkolach, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i jednej jadalnią). W 2020 r. i 2021 r. (I półrocze) – w 16 placówkach, w tym ośmiu na wsi (15 szkołach i przedszkolach oraz specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym). W latach tych także finansowano dożywianie uczniów i osób dorosłych realizowane w 12 placówkach oświatowych spoza gminy i trzech schroniskach.

(akta kontroli str.296-310, 313-322, 794-871)

Burmistrz udzielił, na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy pomocy społecznej, upoważnienia Dyrektorowi OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Wprowadzonego zarządzeniem nr 222/2017 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z 20 lipca 2017 r. w sprawie ustalenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Jędrzejowie.

¹⁰ Uchwała Rady Miejskiej w Jędrzejowie nr IV/31/18 z dnia 28 grudnia 2018 r. podjęta w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania w Gminie Jędrzejów „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w związku z ustanowieniem przez Radę Ministrów wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

właściwości gminy¹¹, a także (na wniosek Dyrektora) upoważnienie takie zostało udzielone zastępcy dyrektora OPS, zgodnie z art. 110 ust. 8 ww. ustawy¹².

(akta kontroli str.322-328)

W okresie objętym kontrolą Gmina Jędrzejów prowadziła 13 szkół podstawowych i trzy przedszkola¹³. Jednostką prowadzącą wspólną obsługę tych placówek było SCUW (utworzone z dniem 1 października 2016 r.¹⁴), do którego zadań w szczególności należało: obsługa finansowa, administracyjna i organizacyjna, w tym m.in. zadania z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości oraz obsługi kadrowo-płacowej tych placówek. Burmistrz Miasta Jędrzejowa udzielił pełnomocnictwa kierownikowi SCUW m.in. do: składania oświadczeń woli w imieniu gminy w zakresie kierowanej jednostki, zaciągania zobowiązań w imieniu Gminy w ramach środków przyznanych w budżecie gminy¹⁵. W zakresach czynności dwóch pracowników SCUW (specjalisty ds. remontów i zamówień publicznych i gł. księgowej) zamieszczono zadania związane z realizacją modułu 3 Programu.

We wszystkich szkołach podstawowych i przedszkolach na terenie Gminy zapewniono uczniom i dzieciom pomoc w formie posiłku (pełnego obiadu lub jednego dania gorącego). Osiem szkół dysponowało własnymi kuchniami¹⁶, a w pięciu (w których nie było możliwości lokalowych na zorganizowanie stołówek), dożywianie dzieci odbywało się w formie cateringu¹⁷.

(akta kontroli str. 5-37)

Burmistrz wyjaśnił: *w mojej ocenie, jednostki organizacyjne gminy, tj. zarówno Ośrodek Pomocy Społecznej, jak i Samorządowe Centrum Usług Wspólnych posiadają wystarczające kompetencje i możliwości organizacyjne do realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu”. W okresie objętym kontrolą ani dyrektor OPS ani kierownik SCUW nie zgłaszali wniosków w zakresie zmian organizacyjnych czy uzupełnienia kadr. Ponadto, jednostki te współpracują ze sobą, szczególnie w obszarze udzielania pomocy dzieciom. SCUW ma dostęp do danych w zakresie stanu infrastruktury, tj. stołówek i miejsc spożywania posiłków dla dzieci objętych nauczaniem i wychowaniem w placówkach, dla których organem prowadzącym jest gmina. OPS posiada rozeznanie w kwestii szeroko pojętych potrzeb społecznych, w tym potrzeb w zakresie dożywiania. Z informacji uzyskanej od dyrektora OPS wynika, iż nie planuje wprowadzenia zmian organizacyjnych związanych z realizacją Programu natomiast zmodyfikuje sposób monitorowania jego realizacji i nadzoru nad sprawozdawczością już od bieżącego roku.*

(akta kontroli str.735)

¹¹ Zarządzenie nr 173/2020 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z 28 kwietnia 2020 r. oraz zarządzenie nr 122/2011 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z dnia 18 maja 2011 r.

¹² Zarządzenie nr 428/2020 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z 23 października 2020 r. i wcześniejsze zarządzenie nr 93/2018 z 6 marca 2018 r.

¹³ Szkoła Podstawowa nr 2 im. Komisji Edukacji Narodowej w Jędrzejowie (SP nr 2); Szkoła Podstawowa nr 3 im. Władysława Broniewskiego w Jędrzejowie (SP nr 3); Szkoła Podstawowa nr 4 w Jędrzejowie (SP nr 4); Szkoła Podstawowa nr 5 w Jędrzejowie (SP nr 5); Szkoła Podstawowa w Jasionnie (SP w Jasionnie); Szkoła Podstawowa w Łysakowie (SP w Łysakowie); Szkoła Podstawowa w Mnichowie (SP w Mnichowie); Szkoła Podstawowa w Piaskach (SP w Piaskach, zlikwidowana z dniem 30 sierpnia 2020 r.); Szkoła Podstawowa w Podchojnach (SP w Podchojnach); Szkoła Podstawowa w Potoku Wielkim (SP w Potoku Wielkim); Szkoła Podstawowa w Rakowie (SP w Rakowie); Szkoła Podstawowa im. bł. Wincentego Kadłubka w Zespole Placówek Oświatowych w Przysławiu z przedszkolem (SP w Przysławiu); Szkoła Podstawowa im. Roalda Amundsena w Zespole Placówek Oświatowych w Skroniowie z przedszkolem (SP w Skroniowie); Przedszkola nr 1, nr 2 i nr 3 w Jędrzejowie.

¹⁴ Uchwała NR XXIII/184/16 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie likwidacji Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli w Jędrzejowie i utworzenia Samorządowego Centrum Usług Wspólnych w Jędrzejowie

¹⁵ Pełnomocnictwo Nr 1/2018 r. z dnia 2 maja 2018 r.

¹⁶ SP nr 2, SP nr 3, SP nr 4, SP nr 5, SP w Łysakowie, SP w Potoku Wielkim, SP w Przysławiu oraz SP w Skroniowie

¹⁷ SP w Jasionnie, SP w Mnichowie, SP w Podchojnach, SP w Rakowie i SP w Piaskach (do czasu funkcjonowania).

W związku z epidemią COVID-19 wprowadzono rozwiązania zapewniające funkcjonowanie Urzędu i podległych mu jednostek z zachowaniem reżimu sanitarnego¹⁸. W ramach profilaktyki antyzakaźniowej m.in. ograniczono bezpośredni kontakt z interesantami, wskazując możliwość załatwienia spraw z wykorzystaniem drogi elektronicznej lub telefonicznie, wprowadzono obostrzenia w poruszaniu się po obiektach. OPS podejmował także inne działania mające na celu utrzymanie ciągłości pomocy udzielanej w ramach Programu. Działania te wskazano w sprawozdaniu z działalności Ośrodka za rok 2020 r., złożonym do Urzędu, zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. W OPS m.in. uruchomiono dwa numery telefonów, pod którymi pracownicy socjalni pełnili całodienne dyżury (przyjmowano zgłoszenia dotyczące potrzeby pomocy), nawiązano współpracę z Ochotniczą Strażą Pożarną w Przysławiu, uruchomiono dyżury psychologa. Bez większych zakłóceń udzielano pomocy w ramach Programu.

(akta kontroli str. 329-339, 341)

W Urzędzie nie przyjęto szczególnych uregulowań dotyczących udzielania pomocy rodzinom dzieci i uczniów w sytuacji, gdy nie można było korzystać ze stołówek szkolnych z uwagi na ograniczenia wynikające z epidemii Covid-19. Takie działania natomiast podjęto w OPS. Dyrektor OPS poinformowała NIK, że w 2020 r. w związku z epidemią Covid-19 Ośrodek prowadził część postępowań w sprawie przyznania pomocy w sposób uproszczony, tj. bez konieczności formalnego zgłaszania wniosku przez osobę / rodzinę i zbierania informacji do wywiadu środowiskowego. Dotyczyło to dzieci i uczniów, którym OPS wydał decyzje na finansowanie posiłków w szkołach / przedszkolach. Zdaniem Dyrektora OPS, mimo że niektóre stołówki były okresowo nieczynne, nie było podstaw prawnych do uchylenia wszystkich decyzji przyznających pomoc w formie zapłaty za posiłki, nie było również wytycznych dotyczących działania w takiej sytuacji ze strony Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, nie wskazano rozwiązań takiej sytuacji także w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁹. Ponadto niektóre placówki oświatowe funkcjonowały w tym okresie, a jedna szkoła (Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brusie) wydawała i dowoziła posiłki do domów uczniów. W tej sytuacji OPS działając „z urzędu” przyznawał pomoc rodzinom dzieci i uczniów, którzy nie mogli korzystać z posiłków w formie świadczeń pieniężnych na zakup żywności. Dzieci i uczniowie zgłoszeni do dożywiania przez dyrektorów także objęto różnymi formami pomocy finansowej (w tym zasiłkami okresowymi w sytuacji gdy rodziny spełniały kryteria uzyskania takiego wsparcia) oraz usługowej (np. w formie wzmoczonej pracy socjalnej). Pomocy takiej udzielono rodzinom 30 dzieci.

(akta kontroli str. 942-943)

W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzono w Gminie zewnętrznych kontroli w zakresie zadań realizowanych w ramach Programu.

W 2020 r. Burmistrz zlecił przeprowadzenie audytu w OPS, którego celem było dostarczenie informacji o funkcjonowaniu systemu kontroli zarządczej w tej jednostce (w tym kontrolowano procedury związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych i wydawaniem decyzji przyznających wsparcie w ramach modułów 1 i 2 Programu). W wyniku audytu nie stwierdzono słabości w funkcjonowaniu kontroli zarządczej.

¹⁸ Zarządzenia Burmistrza Miasta Jędrzejowa: nr 122/2020 z 18 marca 2020 r. i nr 157/2020 z 22 kwietnia w sprawie ograniczenia funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Jędrzejowie, Nr 143/2020 z 1 kwietnia 2020 r. i 419/2020 z 21 października 2020 r. sprawie organizacji pracy w Urzędzie Miejskim w Jędrzejowie w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem wirusa SARS COV-2.

¹⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1842.

(akta kontroli str. 65-66, 387-390, 737)

W latach 2019-2021 (I półrocze) do Burmistrza nie wpływały skargi odnoszące się do zagadnień wynikających z realizacji Programu.

W tym czasie do Rady Miejskiej w Jędrzejowie wpłynęło osiem skarg, z których jedna dotyczyła zagadnień związanych z funkcjonowaniem OPS i nieadekwatnego poziomu przyznanych świadczeń (w tym w ramach Programu) w stosunku do potrzeb skarżącego (osoby samotnej i schorowanej)²⁰. Ich rozpatrzeniem zajmowała się Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Jędrzejowie (dalej Komisja)²¹ zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym²². Na zorganizowanym przez Komisję posiedzeniu²³ z udziałem dyrektora OPS i skarżącego przeprowadzono rozpoznanie sprawy, w wyniku którego ustalono bezzasadność skargi. W przedmiotowej sprawie Rada Miejska podjęła uchwałę w proponowanym przez Komisję kształcie²⁴. Skarżąca, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁵ została powiadomiona o sposobie załatwienia skargi.

(akta kontroli str. 391-399, 902)

1.2. Zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, Rada Miejska w Jędrzejowie uchwałą nr XXIII/185/16 z dnia 30 czerwca 2016 r. przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Jędrzejów na lata 2016-2026²⁶ (dalej: Strategia). Strategia zawierała elementy określone w art. 16b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Diagnoza problemów społecznych ujawniła dosyć wysoki udział osób korzystających w 2014 r. ze środowiskowej pomocy społecznej (8,8% ogółu ludności gminy), a co za tym idzie potrzebę wysokich wydatków na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej. Do najistotniejszych powodów trudnej sytuacji życiowej mieszkańców gminy zaliczono: ubóstwo (problem ten dotyczył 1880 osób), długotrwałą lub ciężką chorobę (1341), bezrobocie (1425), niepełnosprawność (653), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (844), potrzebę ochrony macierzyństwa (696) oraz alkoholizm (206). Ubóstwo części mieszkańców, połączone z innymi uwarunkowaniami ich trudnej sytuacji (np. chorobą lub bezrobociem) to jeden z najważniejszych problemów społecznych gminy. W Strategii przyjęto więc cel główny dotyczący zabezpieczenia środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin. Cel ten miał być realizowany m.in. poprzez zapewnienie gorącego posiłku dzieciom, osobom starszym, niepełnosprawnym i bezdomnym i udzielanie pomocy pieniężnej. Zadanie to wymagało kontynuowania pomocy udzielanej przez OPS m.in. w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie żywienia”²⁷.

(akta kontroli str. 400-420)

²⁰ Skarga przekazana zgodnie z właściwością przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach (wpłynęła do Urzędu 5 grudnia 2019 r.).

²¹ Zasady i tryb działania Komisji określono w Statucie Gminy Jędrzejów, przyjętym uchwałą nr L/453/18 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 września 2018 r.

²² Dz. U. z 2021 r. poz. 1372.

²³ W dniu 11 grudnia 2019 r.

²⁴ Uchwała Nr XX/177/20 z 30 stycznia 2020 r. Rady Miejskiej w Jędrzejowie w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Jędrzejowie.

²⁵ Wcześniej skarżąca została poinformowana o niemożności załatwienia sprawy w ustawowym terminie, przyczynach zwłoki i nowym terminie na jej załatwienie.

²⁶ Zmienionej uchwałą nr XLVI/433/18 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 22 czerwca 2018 r. (dokonano modyfikacji jednego z celów strategicznych) i uchwałą NR VII/56/19 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 29 marca 2019 r. (przyjęto wymóg częstszego monitorowania realizacji Strategii, tj. nie rzadziej niż co trzy lata).

²⁷ Program wprowadzony ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie żywienia”, a następnie uchwałą nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie żywienia „Pomoc państwa w zakresie żywienia” na lata 2014-2020.

Uchwałą Rady Miejskiej w Jędrzejowie przyjęto na lata 2019-2023 wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania pn. „Posiłek w szkole i w domu”. Celem tego programu było m.in. zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych, w jednej z następujących form: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności; świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Rada Miejska podjęła także uchwałę o podwyższeniu do 150% kryterium dochodowego dla celów przyznania pomocy w postaci świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznania pomocy w postaci dla osób objętych Programem²⁸.

(akta kontroli str. 296-300)

W § 4 ust. 2 uchwały nr XLVIII/427/14 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 8 stycznia 2014 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy uwzględniono możliwość korzystania z posiłków przez dzieci, uczniów i osoby dorosłe, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, bez konieczności zwrotu wydatków na te cele. Uchwała ta jednak nie uwzględniała możliwości odstąpienia od żądania takiego zwrotu w przypadku udzielenia innej formy wsparcia przewidzianej w module 1 i 2 Programu, tj. korzystania ze świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, mimo że pomoc taka była udzielana przez OPS osobom, których dochód był wyższy niż określony w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, niewłaściwie także sformułowano zapisy w § 4 ust. 1 ww. uchwały, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 457-458)

1.3. W okresie objętym kontrolą, Burmistrz terminowo przedkładał Wojewodzie Świętokrzyskiemu wnioski o przyznanie dotacji celowej na wsparcie finansowe Gminy na realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 (dalej: wniosek)²⁹. We wnioskach wskazywano przewidywane wielkości stanowiące podstawę prognozowania potrzeb (przewidziane w rozdziale VI.1 ust. 3 Programu) dotyczące: liczby dzieci, uczniów i osób dorosłych wymagających wsparcia, ogólnych kosztów posiłków; kosztów świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, kosztów świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych, kosztów dowozu posiłków (koszty takie zaplanowano tylko w 2020 r.) oraz innych kosztów, tj. dotyczących utrzymania stołówek szkolnych (sposób określania tych kosztów opisano niżej).

Na podstawie tych szacunków określono przewidywany koszt ogólny oraz deklarowany 40% udział własnych środków (zgodnie z rozdziałem V.1. ust. 2 Programu). W 2019 r. przewidywany koszt realizacji zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu wynosił 882 812 zł (środki własne 353 125 zł), w 2020 r. – 811 700 zł (324 680 zł); w 2021 r. – 898 000 zł (359 200 zł). We wnioskach złożonych na 2020 r. i 2021 r. zamieszczano także wskaźnik określający sytuację finansową gminy³⁰.

(akta kontroli str. 459-467, 469, 472, 475)

²⁸ Uchwała nr IV/32/18 Rady Miejskiej W Jędrzejowie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego z pomocy społecznej przeznaczonego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. (<http://umjendrzejow.pl/bip/brm/2018/uch.32.pdf>).

²⁹ Do Gminy wpłynęły w tej sprawie pisma z ŚUW Pisma nr: PSZ.I.3111.104.2018 z 12 grudnia 2018 r., PSZ.I.3111.141.2019 z 30 grudnia 2019 r. i PSZ.I.3111.163.2020 z 31 grudnia 2020 r., w których podano m.in. wzory wniosków i terminy ich składania (9 stycznia 2019 r., 10 stycznia 2020 r. i 22 stycznia 2021 r.).

³⁰ Tj. wskaźnik określający średni poziom dochodów na mieszkańca w gminie, <https://www.gov.pl/web/finanse/wskaźniki-dochodow-podatkowych-gmin-powiatow-i-wojewodztw-na-2020-r>.

Dane przedstawione w wnioskach wynikały przede wszystkim z analizy potrzeb w zakresie pomocy społecznej (dokonywano jej w OPS), a także poziomu kosztów prowadzenia stołówek szkolnych (te dane przygotowywał SCUW).

(akta kontroli str. 468-477)

Na kolejne lata szacowano potrzeby na podstawie analiz i prognoz. Jak wynika z informacji uzyskanych od dyrektora OPS analizy te opierano o roczne wydatki w ramach tego zadania w poprzednim roku, a następnie korygowano je na podstawie osiągniętej realizacji. Do obliczeń potrzeb wykorzystano także przyjęte w OPS wytyczne dla realizacji Programu, w których ustalano że od 1 stycznia 2019 r. wysokość zasiłku celowego wyniesie 100 zł miesięcznie. W efekcie zaplanowana kwota na 2019 r. wynikała z zapotrzebowania dotyczącego wyżywienia 350 dzieci i uczniów, 12 osób dorosłych i udzielenia świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy rzeczowej w postaci produktów żywnościowych dla odpowiednio 468 i 50 osób. We wniosku na 2020 r. zmniejszono przewidywaną liczbę dzieci i uczniów korzystających z posiłków (na podstawie realizacji w 2019 r., gdzie zauważono zmniejszone zainteresowanie tą formą wsparcia), uwzględniono wyższą wysokość świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (120 zł), a także wykorzystano dokładniejsze analizy zakresu czasowego korzystania z pomocy w ramach Programu (uwzględniono grupę osób, która korzysta ze wsparcia przez cały rok oraz grupę – ok. 400 osób – które wymagają pomocy finansowej przez dwa-trzy miesiące). W planach na 2021 r., na podstawie analizy wykonania 2020 r. zmniejszono liczbę przewidywanych świadczeniobiorców (w 2020 r. skorzystało z pomocy w ramach Programu o 14% mniej osób niż w poprzednim roku), ale zwiększono przewidywaną wysokość świadczeń. Uwzględniono także zagrożenia związane z epidemią COVID-19, co do kwestii uczęszczania dzieci do szkół (ponowne zawieszenie zajęć stacjonarnych mogłoby implikować konieczność uruchomienia wypłat świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w miejsce zapłaty za posiłek w szkole).

(akta kontroli str. 478-483)

Udział środków własnych w realizacji modułu 1 i 2 obejmował także wkład odpowiadający kosztom utrzymania stołówek szkolnych w części odpowiadającej liczbie dzieci, których posiłki finansowano w ramach Programu. Zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe³¹, do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki. W Urzędzie oszacowano poziom wydatków na ten cel, które zostały wykazane we wnioskach jako „inne koszty”. Przy ich ustalaniu korzystano z następujących wskaźników:

- a) udział środków własnych Gminy w finansowaniu zadań oświatowych (obliczony przez pomniejszenie zaplanowanych na dany rok wydatków z budżetu gminy o wysokość planowanej części oświatowej subwencji ogólnej uzyskanej przez organ prowadzący), dla wniosków na lata 2019-2021 obliczono odpowiednio: 24,15%; 25,32% i 28,77%;
- b) udział dzieci, którym sfinansowano posiłki ze środków Programu w roku poprzedzającym analizę do ogólnej liczby korzystających z wyżywienia w placówkach oświatowych na terenie gminy. Dla wniosków na lata 2019-2021 obliczono odpowiednio 35,73%; 37,54%; 29,49%
- c) ogólny koszt utrzymania stołówek w szkołach podstawowych za poprzedni rok wynoszący w 2018 r. – 688 652 zł; w 2019 r. – 753 731 zł; w 2020 r. – 1 009 181,20 zł.

³¹ Dz. U. z 2021 poz.1082.

Przedstawione dane były zgodne z *Informacjami o wykonaniu budżetu Miasta i Gminy Jędrzejów* za 2018 r., 2019 r. i 2020 r. (koszty utrzymania stołówek określono na podstawie analizy kwot ujętych w rozdziale 80148 *Stołówki szkolne i przedszkolne* obliczonych jako różnicę wydatków i zrealizowanych dochodów w stołówkach szkolnych). Ostateczna kwotę tj. 63 080 zł na 2019 r.; 71 680 zł na 2020 r. oraz 85 579 zł na 2021 r., uzyskano jako iloczyn wskaźników a) b) i c). Przedstawiony sposób wyliczenia udziału własnego stanowił załącznik do wniosku i nie był kwestionowany przez Wojewodę Świętokrzyskiego³².

(akta kontroli str.470, 473, 476-477)

Burmistrz wyjaśnił: *szacowaniem potrzeb w module 1 i 2 Programu w latach 2019 – 2021 zajmował się Ośrodek Pomocy Społecznej. Wykorzystywał do tego analizę danych z lat poprzednich, jak również współpracował z SCUW w zakresie rozpoznawania potrzeb dożywiania dzieci, szacowania kosztów dowozu. Przy planowaniu OPS wykorzystuje także istniejące dane statystyczne, w tym Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej, sprawozdania, raporty oraz dane dotyczące sytuacji osób w szczególnej sytuacji, tj. starszych, chorych, niepełnosprawnych i bezrobotnych (...). Urząd Miejski zapewnia odpowiednie środki finansowe w Planach budżetowych na zabezpieczenie wkładu własnego do Programu. W latach 2019-2021 nie wystąpiła sytuacja zmniejszenia liczby osób, która mogłaby skorzystać z Programu z uwagi na brak środków w budżecie gminy. Zmniejszenia liczby beneficjentów Programu spowodowane były spadkiem [liczby] osób korzystających z pomocy finansowej OPS (według danych statystycznych OPS: liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy w poszczególnych latach kształtowała się następująco: 2017 r. – 295 rodzin; 2018 r. – 258 rodzin; 2019 r. – 237 rodzin; 2020 r. – 213 rodzin). Na etapie planowania potrzeb finansowych w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na rok 2021 w trakcie roboczych rozmów z pracownikami OPS uwzględniono sytuację pandemiczną i zaplanowano środki w kwocie wyższej, niż w latach 2019-2020 i zwiększono koszty realizacji poszczególnych świadczeń. Uwzględniono w tym także sytuację dzieci na wypadek zamknięcia szkół i ewentualną potrzebę udzielenia pomocy finansowej w formie zasiłków celowych. Ponadto, na wypadek dalszego trwania epidemii i związanych z tym ograniczeń społecznych planowane jest kontynuowanie współpracy pomiędzy gminą, OPS a organizacjami pozarządowymi w zakresie sprawowania i dystrybuowania żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.*

(akta kontroli str. 735-736)

W latach 2019-2021 Gmina nie organizowała dowozu posiłków dla osób dorosłych (m.in. osób starszych, chorych i niepełnosprawnych) i nie wnioskowała o zwiększenie kwoty dotacji o 5% na dowóz posiłków do domu dla tych grup mieszkańców. W 2020 r. zaplanowano wydatki (w ramach udziału własnego Gminy) w wysokości 23 000 zł przeznaczone na dowóz posiłków do szkół nieposiadających własnych stołówek. Przewidywane koszty tej usługi były wysokie i mogły być porównywalne z ogólnym kosztem związanym z realizacją dożywiania w ramach Programu w tych szkołach.

(akta kontroli str. 468-477, 493-503, 887-901)

Burmistrz wyjaśnił: *kwestie tę omawiano w trakcie roboczych rozmów przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Miejskiego i Samorządowego Centrum Usług Wspólnych. W rezultacie środki te nie zostały przeznaczone na dowóz posiłków do szkół, gdyż w 2020 r., ze względu na epidemię Covid-19, placówki oświatowe nie funkcjonowały w sposób ciągły. Wobec powyższego, kwotę*

³² Zgodnie z pismem Ministerstwa Rodziny i Pomocy Społecznej nr DPS.II.074.5 2019.MK z 18 stycznia 2019 r. częściowe koszty utrzymania stołówek szkolnych mogły być zaliczane jako udział własny.

23 000 zł (...) przeznaczono na wypłatę zasiłków celowych. Reasumując, kwota ta posłużyła do zabezpieczenia potrzeb żywnościowych rodzin z dziećmi w trakcie epidemii.

(akta kontroli str. 923-924)

1.4. W latach 2019-2021 (I półrocze) dyrektorzy siedmiu szkół podstawowych złożyli do Gminy łącznie 11 wniosków o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach modułu 3 Programu³³.

Wszystkie złożone wnioski dotyczyły zadania obejmującego doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek szkolnych (własnej kuchni i jadalni), tj. zadania określonego w § 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków³⁴.

Dyrektorzy szkół składali wnioski o udzielenie wsparcia finansowego korzystając z opracowanego w SCUW formularza, w którym uwzględniono wszystkie dane określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3.

Wnioski wpływały pocztą tradycyjną na biuro podawcze Urzędu, a następnie, z odpowiednią dekreacją, były kierowane do kierownika SCUW. We wszystkich przypadkach wnioski o wsparcie w ramach modułu 3 Programu zostały przekazane terminowo, tj. do 15 kwietnia 2019, 2020 i 2021 roku. Składana dokumentacja była weryfikowana pod kątem poprawności oraz rzetelności zawartych w nich danych. Wnioski zawierały wszystkie dane wymagane § 6 ust. 2 tego rozporządzenia, w tym określenie wkładu własnego (co najmniej 20% kosztów realizacji zadania), a przy ich ocenie stosowano jednakowe kryteria oceny (tj. dokonywano oceny formalnej wniosku i wskazywaną potrzebę modernizacji stołówek). W SCUW sporządzano także notatki z wizji lokalnych stanu stołówek w tych szkołach (przed remontem). W Urzędzie ani w SCUW nie opracowano procedur oceny wniosków, oceny tej dokonywano w oparciu o zapisy rozporządzenia w sprawie modułu 3.

(akta kontroli str. 38-54,99)

Szczegółowe badanie wykazało, że w trzech przypadkach wnioski zawierały drobne uchybienia, które zostały wyjaśnione i uzupełnione na etapie weryfikacji przez pracowników SCUW.

(akta kontroli str. 43-62, 65-66)

Na podstawie zweryfikowanych wniosków, które składały szkoły w latach 2019-2021 (I połowa), Burmistrz wystąpił do Kuratorium Oświaty w Kielcach³⁵ z trzema wnioskami o udzielenie wsparcia finansowego na łączną kwotę 780 603,91 zł, z tego w 2019 r. dla czterech szkół na łączną kwotę 254 293,91 zł³⁶; w 2020 r. dla czterech szkół na kwotę 296 000,00 zł³⁷; a w 2021 r. (I półrocze) dla trzech szkół na kwotę 230 310,00 zł³⁸. Łączna kwota przydzielonego wsparcia w latach 2019-2021 (I połowa) wyniosła 262 293,91 zł, dotacje otrzymały:

- w 2019 r. dwie szkoły na łączną kwotę 110 293,91 zł (SP nr 2 i SP w Łysakowie)
- w 2020 r. jedna szkoła na kwotę 72 000,00 zł (SP w Potoku Wielkim)
- w 2021 r. (I połowa) jedna szkoła na kwotę 80 000,00 zł (SP nr 4).

³³ W 2019 r. o środki modernizację istniejących stołówek wystąpili dyrektorzy SP nr 2, SP nr 3, SP nr 4 oraz SP w Łysakowie, w 2020 r. dyrektorzy SP nr 4, SP nr 5, SP w Potoku Wielkim i SP w Skroniowie a w 2021 r. – SP nr 4, SP nr 5 oraz SP w Skroniowie.

³⁴ Dz.U. poz. 267; dalej: rozporządzenie w sprawie modułu 3.

³⁵ Na podstawie porozumienia z Wojewodą Świętokrzyskim z 28 marca 2019 r. Świętokrzyski Kurator Oświaty realizuje zadania Wojewody w zakresie modułu 3 Programu.

³⁶ SP nr 2, SP nr 3, SP nr 4, SP w Łysakowie.

³⁷ SP nr 4, SP nr 5, SP w Potoku Wielkim, SP w Skroniowie.

³⁸ SP nr 4, SP nr 5, SP w Skroniowie.

Jak podał Burmistrz, Gmina nie otrzymała od Wojewody Świętokrzyskiego ani od Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty informacji odnośnie przyczyn negatywnego rozpatrzenia wniosku w odniesieniu do danej szkoły i nieudzielania dotacji dla szkół objętych wnioskiem o wsparcie zadań wynikających z modułu 3.

(akta kontroli str.67-99, 943)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieprzygotowaniu przez Burmistrza projektu uchwały dotyczącej możliwości odstąpienia od zwrotu wydatków na udzielone wsparcie w jednej z form wymienionych w Programie, tj. świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, której przyjęcie pozwalałoby na odstąpienie od żądania takiego zwrotu jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód osoby w rodzinie nie przekracza wysokości 150 % kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Nieprawidłowo także przygotowano projekt obowiązującej uchwały Rady Miejskiej w Jędrzejowie nr XLVIII/427/14 w zakresie unormowań zawartych w § 4 ust. 1 tej uchwały. W przepisie tym wskazano podwyższenie do 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania nieodpłatnej pomocy w formie posiłku, mimo że zgodnie z art. 8 ust. 2 tej ustawy, kompetencja rady gminy dotycząca podwyższenia kryterium dochodowego przyznania pomocy została ograniczona wyłącznie w odniesieniu do ściśle wskazanych świadczeń pieniężnych, tj. zasiłku okresowego i celowego³⁹. Zapis zawarty w § 4 ust. 1 był niespójny z uregulowaniem wskazanym w § 4 ust. 2, w którym odstąpiono od żądania zwrotu za wsparcie w formie posiłku dla osób, których dochód przekraczał ww. kryterium.

(akta kontroli str. 457-458, 484-511)

Uchwalenie takich zasad należy do kompetencji Rady Miejskiej (art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej), a do zadań Burmistrza należy przygotowywanie projektów uchwał (art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁴⁰).

Wprowadzenie możliwości odstąpienia od żądania zwrotu wydatków na świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych jest uzasadnione m.in. przyjętym w Gminie programem osłonowym w zakresie dożywiania pn. „Posiłek w szkole i w domu”, § 1 ust. 3 umów zawartych przez Burmistrza z Wojewodą Świętokrzyskim na udzielenie dotacji na realizację Programu oraz faktem, że OPS udzielał takich świadczeń w ramach Programu osobom o dochodzie wyższym niż określony w art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 296-299, 484-511, wykaz)

Burmistrz wyjaśnił: *w okresie objętym kontrolą 2019-2021 dyrektor OPS nie zgłaszał potrzeby uchwalenia uchwał dotyczących Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Aktualnie, w harmonogramie na najbliższą sesję RM znajduje się projekt uchwały zmieniający uchwałę Nr XLVIII/427/14 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 8 stycznia 2014 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy, który reguluje kwestie przyznawania świadczenia rzeczowego w sposób analogiczny, jak i w innych gminach województwa świętokrzyskiego.*

(akta kontroli str.739)

³⁹ Por. Rozstrzygnięcie Nadzorcze Nr PNK.I.4130.15.2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 stycznia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrz. z 2019 r. poz. 627).

⁴⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1372.

W związku z przygotowaniem projektu zmian ww. uchwały i skierowaniem go na obrady XLII sesji Rady Miejskiej w Jędrzejowie NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością.

(akta kontroli str. 740-743)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina była przygotowana organizacyjnie do realizacji Programu. Włączono OPS i SCUW do realizacji tych zadań. W ramach modułu 1 i 2 finansowano posiłki dla dzieci, uczniów i osób dorosłych. W Gminie opracowano strategię rozwiązywania problemów społecznych spójną z celami Programu, program osłonowy związany z zapewnieniem posiłku osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz przyjęto uregulowania lokalne pozwalające na realizację większości celów Programu. Nie przewidziano jednak możliwości odstąpienia od zwrotu wydatków na udzielone wsparcie w jednej z form wymienionych w Programie, tj. świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód osoby w rodzinie nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej. Potrzeby dotyczące wsparcia w ramach modułu 1 i 2 szacowano na podstawie rzetelnych analiz i prognoz oraz prawidłowo analizowano wnioski dyrektorów szkół podstawowych o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach modułu 3 Programu. Terminowo składano wnioski o dofinansowanie działań w ramach Programu.

OBSZAR

2. Działania Gminy (organu prowadzącego szkoły) w zakresie realizacji wsparcia, o którym mowa w Programie

Opis stanu faktycznego

Realizacja zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu

2.1. W latach 2019-2021 (I półrocze) Burmistrz zawarł z Wojewodą Świętokrzyskim trzy umowy dotyczące udzielenia dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu na łączną kwotę 2 592 512 zł, a przedmiot umowy i wysokość dotacji był zgodny z wnioskowanymi środkami:

- nr 11/2019 z 4 marca 2019 r., ogólne koszty Programu zaplanowano w wysokości 882 812 zł, w tym przewidywana dotacja 529 687 zł, środki własne 353 125 zł;
- nr 11/POS/2020 z 27 marca 2020 r., ogólne koszty – 811 700, w tym przewidywana dotacja 487 020 zł i środki własne 324 680, w tym 23 000 koszty dowozu posiłków;
- nr 11/POS/2021 z 18 lutego 2021 r. ogólne koszty – 898 000, w tym przewidywana dotacja 538 800 i środki własne 359 200 zł.

W każdym w tych lat Burmistrz zwracał się do Wojewody Świętokrzyskiego z wnioskiem o zmniejszenie udziału własnego środków gminy na realizację Programu (zgodnie z rozdziałem V.1 ust. 3 Programu)⁴¹ oraz o zwiększenie w to miejsce udziału środków dotacji celowej. W uzasadnieniu przywoływano: wzrastające koszty utrzymania w domach opieki społecznej prowadzonych przez Gminę, konieczność przeznaczenia dodatkowych środków na działania profilaktyczne, rosnącymi wydatkami inwestycyjnymi na budowę i przebudowę dróg i modernizację budynków. W 2020 r. i 2021 r. podnoszono dodatkowo kwestię skutków epidemii Covid-19 (w tym wynikającymi ze zmniejszonych wpływów z lokalnych opłat i podatków) oraz kosztami poniesionymi na uruchomienie dziennego domu Senior+.

⁴¹ Pisma nr: P.S.07124.2019 z 9 kwietnia 2019 r. P.S.07124.2020 z 27 kwietnia 2020 r., P.S.07124.2021 z 19 kwietnia 2021 r.

Wnioski o obniżenie udziału własnego Gminy były każdorazowo uwzględniane przez Wojewodę Świętokrzyskiego, a stosowne zmiany dotyczące przyznanych kwoty dotacji celowej wprowadzano do umów odpowiednimi aneksami:

- aneksem nr 1/2019 z 26 czerwca 2019 r. do umowy 11/2019 ustalono udział własny w wysokości 177 762 zł (20%), a przewidywaną dotację ustalając na poziomie 711 050 zł. W dokumencie tym omyłkowo zwiększono przewidywany koszt ogólny realizacji Programu z 882 812 zł do 888 812 zł. Wynikało to z nierzetelnie sporządzonego sprawozdania z przewidywanych kosztów Programu, które OPS przesłał w dniu 12 kwietnia 2019 r. do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- aneksem nr 2/2019 z 6 sierpnia 2019 r. do umowy 11/2019 skorygowano błędny aneks nr 1/2019 i powrócono do wcześniej zaplanowanego kosztu ogólnego w wysokości 882 812 ustalając udział własny na poziomie 176 562 zł (20%), a przewidywaną dotację 706 250 zł;
- aneksem nr 1/2020 z 3 lipca 2020 r. do umowy 11/POS/2020 ustalono udział własny w wysokości 162 340 zł (20%), a przewidywaną dotację ustalając na poziomie 649 360 zł.
- aneksem nr 2 z 25 listopada 2020 r. do umowy 11/POS/2020 przesunięto wcześniej zaplanowane koszty dowozu (23 000 zł) na realizację zasiłków celowych. Burmistrz zwrócił się z wnioskiem o przesunięcie kwoty zaplanowanej na koszty dowozu posiłków, na inne działanie w ramach Programu, tj. wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku. Zmianę uzasadniano ograniczeniem pracy szkół w tym okresie z powodu epidemii COVID-19;
- aneksem nr 1/2021 z 21 czerwca 2021 r. do umowy 11/POS/2021 ustalono udział własny w wysokości 179 600 (20%), a przewidywaną dotację na poziomie 718 400 zł.

(akta kontroli str.484-527)

W Gminie zapewniono określony w ww. umowach udział środków własnych w finansowaniu zadań (z uwzględnieniem części wydatków ponoszonych na funkcjonowanie stołówek opisanych szczegółowo w pkt. 1.3 *wystąpienia pokontrolnego*). Uchwałami Nr V/34/19 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z 29 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta i gminy na 2019 r., nr XX/166/20 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z 30 stycznia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta i gminy na 2020 r. i nr XXXII/275/21 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta i gminy na 2021 r., w dziale 852 rozdziale 85230 § 2030 klasyfikacji budżetowej zagwarantowano środki na realizację Programu, zgodnie z wysokościami określonymi we wnioskach na lata 2019-2021. W związku z zawarciem aneksów do umów, wprowadzono adekwatne zmiany do budżetu Miasta i Gminy Jędrzejów⁴².

(akta kontroli str. 528-561)

Gmina otrzymywała w większości dotacje celowe terminowo i w pełnych kwotach. W 2019 r., zgodnie z harmonogramem realizacji modułu 1 i 2, podział i uruchomienie środków dla gminy przez Wojewodę Świętokrzyskiego nastąpiło 15 marca 2019 r. (kwota 50 tys. zł). Urząd otrzymywał co miesiąc kwoty adekwatne do zapotrzebowania złożonego przez OPS w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) (np. w 2019 r. od 50 tys. do 106 tys. zł miesięcznie). Wydział Finansów i Budżetu Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego (ŚUW) informował Burmistrza o kwotach przyjętych do ustawy budżetowej na 2019 r. oraz zmianach w planie

⁴² Zarządzenia Burmistrza w sprawie zmian w budżecie miasta i gminy na 2019 r., 2020 r. i 2021 r. (nr 69/2019 z 25 lutego 2019 r. nr 277/19 z 28 czerwca 2019 r., nr 346/19 z 26 sierpnia 2019 r. nr 271/2020 z 8 lipca 2020 r. i nr 8/2021 z 19 lutego 2021 r., 22/2021 z 21 czerwca 2021).

dotacji⁴³. W 2020 r. pierwsze środki zostały uruchomione 10 kwietnia 2020 r., mimo że zgodnie z rozdziałem VIII.1 ust. 2 Programu uruchomienie powinno to nastąpić do końca marca. Opóźnienie nie miało wpływu na bieżącą i terminową realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu. Ostatnia transza środków (do pełnej kwoty dotacji do wysokości określonej w umowie tj. 649 360 zł) została przekazana 15 grudnia 2020 r. Informowano także o wysokości dotacji i zmianach⁴⁴. W 2021 r. dotacja została uruchomiona 15 marca, w I półroczu przekazano 244 684 zł (34% zaplanowanej kwoty). Otrzymane dotacje celowe jak i środki własne Gminy były niezwłocznie przekazywane do OPS w wysokości zgodnej z kwotami wynikającymi z umów jak i ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 562-601)

Burmistrz wyjaśnił: *przekazanie środków z dotacji w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” z opóźnieniem w stosunku do harmonogramu Programu (...) nie miało wpływu na realizację zadań w ramach modułu 1 i 2 ani w zakresie terminowości, jak i jakości wykonywanych zadań. Według informacji od dyrektora OPS, sytuacja ta w żaden sposób nie dotknęła beneficjentów ostatecznych i poziomu realizacji wsparcia. Pomoc w zakresie dożywiania była udzielana w ramach środków własnych a następnie została zrefundowana ze środków z dotacji.*

(akta kontroli str. 923)

2.2. W Urzędzie na bieżąco realizowano działania mające na celu monitorowanie zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu. Burmistrz wyjaśnił: *organizuję spotkania robocze, na których wspólnie z przedstawicielami OPS i SCUW omawiane są bieżące sprawy związane z realizacją Programu, w tym potrzeby potencjalnych beneficjentów Programu i sposoby zabezpieczenia tych potrzeb wykorzystując możliwości, jakie daje Program „Posiłek w szkole i w domu”. Mam informację od dyrektora OPS oraz przedstawicieli placówek oświatowych o podejmowanych działaniach ponadstandardowych, tj. finansowaniu posiłków dzieciom, których rodziny nie spełniają kryteriów dochodowych wymaganych w Programie. Wówczas pomoc udzielana jest na wniosek dyrektora placówki. W okresie zawieszenia zajęć stacjonarnych w szkołach, OPS na wniosek rodziców udzielał wsparcia w formie zasiłku celowego na zakup żywności dla dzieci, na które wydano decyzje administracyjne w sprawie zapłaty za posiłek w stołówkach.*

(akta kontroli str. 736-737)

Zapewnienie posiłków dla dzieci, uczniów oraz osób dorosłych zamieszkałych/zameldowanych na terenie gminy i wymagających wsparcia, odbywało się na podstawie porozumień/umów zawartych przez dyrektora OPS z dyrekcjami placówek oświatowych, schronisk czy jadłodajni. Natomiast dożywianie w szkołach, które nie posiadały stołówek szkolnych realizowała (na podstawie umowy) zewnętrzna firma, wyłoniona przez SCUW na drodze konkursu ofert na usługę polegającą na przygotowaniu i dostarczeniu gotowych posiłków (jednodaniowych podawanych zamiennie: zupa lub drugie danie) lub rozeznania rynku. W zapytaniach ofertowych określono parametry kaloryczności i wartości odżywczej tych posiłków⁴⁵, zobowiązano dostawcę do przestrzegania norm bezpieczeństwa i standardów HACCP, a także do zróżnicowania potraw i zapewnienia jednorazowych opakowań i sztućców. Cena posiłków wraz z ww. opakowaniami

⁴³ Pismo z 20 lutego 2019 i pisma nr FN.I.3111.313.2019.AN z 17 czerwca 2019 r. FN.I.3111.453.2019.AN z 2 sierpnia 2019 r.

⁴⁴ Pismo z 20 kwietnia 2020 r. i pismo nr FN.I.3111.357.2020.NR z 2 lipca 2020 r.

⁴⁵ Z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (dz. U. poz. 1154

i transportem wynosiła 6 zł. Wybrany dostawca dostarczył do SCUW m.in. odpowiednie decyzje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie dotyczące stwierdzenia spełniania wymagań sanitarno-higienicznych dla środka transportu, którym miały być dowożone posiłki.

(akta kontroli str. 320-321, 887-901)

Dyrektor OPS informował Burmistrza i Radę Miejską w Jędrzejowie o stanie realizacji modułu 1 i 2 Programu za 2019 r. i 2020 r. w sprawozdaniach z funkcjonowania jednostki, składanych zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Ocena udzielonej pomocy i jej skuteczności wynika także z *Oceny zasobów pomocy społecznej Miasta i Gminy w Jędrzejowie przedstawianych Radzie zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej* oraz raportów o stanie gminy za 2019 i 2020 r. przedstawianych przez Burmistrza Radzie Miejskiej w Jędrzejowie⁴⁶ zgodnie z art. 28aa. ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 26 czerwca 2020 r. dyrektor OPS przedstawił ewaluację realizacji celów Strategii, za okres 2016-2019 (I półrocze), w której dokonano analizy poziomu realizacji wyznaczonych celów strategicznych przez instytucje publiczne i samorządowe oraz organizacje pozarządowe. Z ewaluacji tej wynikało, że OPS prowadzi w ramach Programu skuteczne działania mające na celu zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin, w tym zapewnienie gorącego posiłku. Cel ten jest jednak nadal aktualny więc należy kontynuować podjęte działania. W ewaluacji zwrócono uwagę, że corocznie o ok. 10% maleje liczba osób korzystających z ciepłego posiłku, co może wynikać z poprawy sytuacji materialnej rodzin, zmniejszenia stopy bezrobocia i dodatkowej pomocy dla rodzin (np. w ramach Programu 500+). Wskazano jednak, że są osoby, które nie spełniają kryterium dochodowego do objęcia tym wsparciem (np. emeryci), a jednak ich sytuacja jest trudna. Rada Miejska przyjęła ewaluację bez uwag.

Dyrektor OPS corocznie uczestniczył także w posiedzeniach komisjach Rady Miejskiej (Komisji oświaty, kultury zdrowia i opieki społecznej i Komisji gospodarki komunalnej i porządku publicznego)⁴⁷ przedstawiając:

- analizę funkcjonowania opieki społecznej, form i kryteriów przyznawania pomocy, jej kierunków potrzeb i możliwości;
- problemy rodzin dysfunkcyjnych;
- projekt budżetu placówki.

(akta kontroli str. 421-456, 744-793)

Burmistrz wyjaśnił: *monitoring realizacji zadań przez OPS odbywa się poprzez: comiesięczne sprawozdania z planu i wykonania budżetu (RB28S), sprawozdania z przebiegu wykonania zadań i budżetu (półroczne i roczne), coroczną ocenę zasobów pomocy społecznej, informację nt. problemów społecznych w gminie Jędrzejów.*

(akta kontroli str. 737)

Realizacja zadań w ramach modułu 3 Programu

2.3. W okresie objętym kontrolą Świętokrzyski Kurator Oświaty działający w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego podpisał z Burmistrzem trzy umowy o udzielenie dotacji celowej na doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek szkolnych (własnej kuchni i jadalni) na łączną kwotę 262 293,91 zł, tj.:

⁴⁶ jedrzejow.eobip.pl/_gALLERY/35/48/35488/Raport_o_stanie_gminy_za_2020_rok.pdf

⁴⁷ Zgodnie z planami pracy tych Komisji zatwierdzonymi przez Radę Miejską Jędrzejowa (uchwałami nr III/28/18 z 20 grudnia 2018 r., XVIII/151/19 z 5 grudnia 2019 r., XXX/257/20 z 29 grudnia 2020 r.)

- nr 3/GP/209 z dnia 27 czerwca 2019 r. przyznająca wsparcie finansowe w wysokości 110 293,91zł na modernizację stołówek/jadalni SP nr 2 (80 000 zł) i SP w Łysakowie (30 293,91 zł);
- nr 5/GP/2020 dnia 25 czerwca 2020 r. przyznająca wsparcie finansowe w wysokości 72 000 zł na modernizację stołówki/jadalni SP w Potoku Wielkim;
- nr 7/G/P/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. przyznająca wsparcie finansowe w wysokości 80 000 zł na modernizację stołówki/jadalni dla SP nr 4 w Jędrzejowie.

(akta kontroli str. 100-117)

Burmistrz poinformował: do 30 czerwca 2019 r. obowiązywał wspólny rachunek bankowy dla SCUW i obsługiwanych 16 jednostek oświatowych. Ewidencja szczegółowa kont 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych oraz 223”, „Rozliczenie wydatków budżetowych” była prowadzona wspólnie dla SCUW i wszystkich obsługiwanych jednostek. Dotacja otrzymana przed 1 lipca 2019 r. została przekazana do SCUW. Od 1 lipca 2019 r. wskazana powyżej ewidencja jest prowadzona osobno dla każdej jednostki oświatowej w celu ustalania stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W kolejnych latach tj. w 2020 r. i 2021 r. dotacje przekazywane są bezpośrednio do szkół”.

(akta kontroli str. 65-66, 99, 100-180,)

Dotacje celowe z ŚUW były otrzymywane terminowo, tj. do 30 czerwca danego roku stosownie do wymogu określonego w § 13 ust. 3 rozporządzenia w sprawie modułu 3 oraz niezwłocznie przekazywano je na rachunki szkół, którym przyznano wsparcie.

(akta kontroli str. 158-172)

Burmistrz Jędrzejowa udzielił pełnomocnictw dyrektorom szkół do m.in. jednoosobowego działania w zakresie zarządzania szkołą, w tym do reprezentowania jej na zewnątrz oraz do składania oświadczenia woli w imieniu Gminy przy zawieraniu umów pozostających w sferze działania szkół, obejmujących także procedurę związaną z zamówieniami publicznymi.

(akta kontroli str. 173)

Wydatki z dotacji celowej ponoszone w ramach otrzymanego wsparcia finansowego stanowiły wydatki bieżące stosownie do § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3, zostały one ujęte w rozdziałach i paragrafach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej kalkulacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴⁸. Analiza dokumentacji księgowej wykazała, że otrzymane dotacje celowe zostały przeznaczone na cele określone w § 7 rozporządzenia w sprawie modułu 3 oraz w § 1 ust. 1 i 2 zawartych umów. Wartość wyposażenia wraz z elementami dodatkowymi zakupionego w ramach realizacji modułu 3 Programu była niższa niż 10 000 zł. Faktury za zakupy uregulowano terminowo.

(akta kontroli str. 182-268)

Badanie kontrolne 44 faktur wykazało, że w ośmiu przypadkach dokonano opisu faktur w sposób niezgodny z ustalonym w umowach. Dotyczyło to faktur rozliczanych w ramach dotacji przyznanej w 2019 r. dla SP nr 2 i SP w Łysakowie. Stwierdzono, że na czterech z 18 faktur rozliczanych przez SP nr 2 brak było adnotacji, że wydatkowana kwota pochodzi z przyznanej dotacji, natomiast analiza

⁴⁸ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

faktur SP Łysakowie wykazała, że na czterech z ośmiu dowodów księgowych (rozliczanych w ramach dotacji) brak jest wymaganej adnotacji o kwocie wkładu własnego. W trakcie kontroli NIK braki w opisach faktur zostały uzupełnione.

(akta kontroli str. 99)

Burmistrz wyjaśnił: *brak adnotacji na fakturach o finansowaniu z dotacji bądź wkładu własnego wynika z niedopatrzenia przez osoby opisującej faktury za zakupione wyposażenie bądź usługi w związku z realizacją zadań w ramach modułu 3 programu „Posiłek w szkole i w domu”.*

(akta kontroli str. 927)

Na podstawie wyników oględzin jadalni i stołówki w SP nr 2, zmodernizowanych w ramach umowy 3/GP/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. stwierdzono, że zakupiony sprzęt i wyposażenie znajdują się w tych pomieszczeniach oraz dokonano modernizacji pomieszczeń. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z postanowieniami zawartymi w umowie.

(akta kontroli str. 120-127)

W 2021 r. w związku z rozpoczęciem realizacji modułu 3 (remont i doposażenie stołówki w SP nr 4) w gminie podjęto działania informacyjne wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych⁴⁹.

(akta kontroli str. 294)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań w zbadanym obszarze.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość z wykonania zadań w ramach przyznanego wsparcia finansowego z Programu

Opis stanu
faktycznego

W latach 2019-2021 (do 30 czerwca) wydatkowano na zadania w ramach modułu 1 i 2 Programu środki z dotacji celowej oraz środki własne w łącznej kwocie 2 036 734,30 zł (1 590 930,80 zł dotacji; środki stanowiące udział własny Gminy, tj. środki finansowe w wysokości 268 254 zł oraz wkład własny związany z kosztami utrzymaniem stołówek (dalej: *inne koszty*)⁵⁰ w wysokości 177 549,50 zł, z tego: w 2019 r. – kwotę 882 812 zł (706 250 zł z dotacji i 113 482 zł ze środków własnych oraz 63 080 zł na *inne koszty*), w 2020 r. – kwotę 811 700 zł (649 360 zł z dotacji, 90 660 zł ze środków własnych i 71 680 zł na *inne koszty*), a w I połowie 2021 r. – 342 222,30 zł (235 320,80 zł z dotacji i 64 112,00 zł ze środków własnych i 42 789,50 zł *innych kosztów*). Pomocą objęto 1318 (w 2019 r.), 1159 (w 2020 r.), a w I półroczu 2021 r. 783 mieszkańców gminy i były to głównie osoby dorosłe (63,4%).

Najwięcej środków wydatkowano w Gminie na świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności w łącznej kwocie 1 417 257 zł (w 2019 r. wydatki te wyniosły 602 844 zł; w 2020 r. – 589 833 zł, w I półroczu 2021 r. – 224 580 zł). Świadczeniami pieniężnymi na zakup posiłku lub żywności objęto w kolejnych latach odpowiednio 1236, 1037 i 696 osób⁵¹. Średnia wysokość zasiłków celowych wynosiła w 2019 r. – 214,23 zł; w 2020 r. – 489,49 zł, a w 2021 r. – 450,06 zł. Na wysokość tego wsparcia rzutowały przyjęte przez OPS zasady określania kwoty świadczenia (do września 2019 r. wypłacano 100 zł miesięcznie na osobę, a po tej

⁴⁹ Dz.U z 2021 r. poz. 953

⁵⁰ Szczegółowo opisane w pkt 1.3 *Wystąpienia pokontrolnego*.

⁵¹ Decyzje dotyczące świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w latach 2019-2021 (I półrocze) wydano odpowiednio dla 533, 453 i 314 osób.

dacie zwiększono wysokość zasiłku do 120 zł) oraz fakt ich przyznawania na okres dwóch lub trzech miesięcy. W 2020 r. i pierwszej połowie 2021 r. świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności udzielane rodzinom z dziećmi w wieku szkolnym kompensowały niedostępność dożywiania w szkole (od marca 2020 r. do kwietnia 2021 r. większość placówek oświatowych zawiesiło zajęcia w trybie stacjonarnym i stołówki były nieczynne)⁵².

W latach 2019-2021 (I połowa) na sfinansowanie kosztów posiłków dla dzieci i uczniów oraz osób dorosłych wydatkowano łącznie 320 908 zł (15% wszystkich wydatków modułu 1 i 2). Z posiłków korzystało w 2019 r. 313 osób w 2020 r. – 265 osób, w I półroczu 2021 r. – 145 osób. Łącznie sfinansowano 57 512 posiłków, z tego: w 2019 r. – 32 712 posiłków (w tym 7159 dla dzieci; 23 350 dla uczniów i 2203 dla osób dorosłych); w 2020 r. – 15 725 posiłków (w tym 3507 dla dzieci; 10 049 – dla uczniów i 2169 dla osób dorosłych) oraz w I półroczu 2021 r. – 9075 posiłków (w tym 3337 dla dzieci, 4944 dla uczniów i 794 dla dorosłych). Większość osób objętych tym wsparciem, tj. 84% w 2019 r.; 73% w 2020 r. i 55% w I półroczu 2021 r. korzystało z pełnego obiadu, pozostali – z jednodaniowego posiłku (co dotyczyło tylko uczniów ze szkół, w których nie było stołówek). Średni koszt jednego posiłku wynosił odpowiednio: 4,84 zł; 5,65 zł i 5,18 zł. W 2019 r. dowieziono posiłek odpowiednio 20 i 53 osobom, ale nie ponoszono kosztów tego dowozu.

Na świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych wydatkowano łącznie 121 020 zł, z tego: w 2019 r. – 44 100 zł, w 2020 r. – 54 360 zł, a w I półroczu 2021 r. – 22 560 obejmując tą formą pomocy odpowiednio 77, 92 i 52 osoby⁵³.

(akta kontroli str. 311-312, 301-310)

W ramach modułu 3 Programu wydatkowano w 2019 r. i 2020 r. środki na doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących już stołówek w trzech szkołach, dla których organem prowadzącym była Gmina. Całkowity koszt realizacji zadań wyniósł 229 997,91 zł. Łączna kwota dotacji na realizację tych zadań wyniosła 182 293,91zł, (w 2019 r. – 110 293,91 zł i w 2020 r. – 72 000 zł). W ramach doposażenia i poprawy standardu stołówek środki wydatkowano na: usługi remontowo-adaptacyjne do stołówek lub pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni), wyposażenie kuchni w stołówce szkolnej oraz wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków.

Powyższe prace jak i zakupy przyczyniły się do poprawy warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłków w trakcie pobytu w szkole. W SP nr 2 wykonano prace remontowo-adaptacyjne w kuchni i jadalni oraz doposażono kuchnię w urządzenia i wyposażenie niezbędne do przygotowywania posiłków. Przyznane dofinansowanie umożliwiło wymianę pieca węglowego na kuchnię gazową, wykonano również instalację gazową. Z informacji uzyskanych od personelu stołówki, w trakcie przeprowadzonych oględzin wynikało, że przeprowadzone w ramach Programu działania, przyczyniły się do znacznej poprawy komfortu ich pracy. W SP w Łysakowie doposażono kuchnię i jadalnię, wykonano nową instalację elektryczną w kuchni, wymieniono instalację wodno-

⁵² Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493, ze zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1389, ze zm.) w roku szkolnym 2019/2020 stołówki szkolne funkcjonowały do 17 marca 2020 r., w roku szkolnym 2020/2021 zostały uruchomione od 4 maja 2021 r. dla dzieci klas I-III, a od 17 maja 2021 dla wszystkich dzieci. Stołówki w innych placówkach (przedszkola, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze) funkcjonowały bez większych przerw.

⁵³ Decyzje dotyczące pomocy rzeczowej zostały wydane dla odpowiednio 53, 59 i 44 osób

kanalizacyjną. W SP w Potoku Wielkim przyznane dofinansowanie w ramach modułu 3 Programu umożliwiło m.in. wykonanie robót remontowo-adaptacyjnych, wymianę instalacji elektrycznej. Dodatkowo zakupiono m.in. zamrażarkę, zmywarkę z wyparaczem oraz inne urządzenia ułatwiające przygotowywanie posiłków, jadalnię wyposażono w stoliki i krzesła. Liczba uczniów korzystających z obiadów w szkołach, którym przeprowadzono ww. prace wyniosła w 2019 r. i 2020 r. 257 i 81 uczniów⁵⁴.

(akta kontroli str. 120-127, 288-29)

3.1. Wysokość środków wydatkowanych na realizację modułów 1 i 2 Programu była zgodna z umowami o dotację oraz kwotami planowanymi w budżecie gminy (po zmianach) w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdziale 85230 *Pomoc w zakresie dożywiania*, paragrafie 2030. W Urzędzie wyodrębniono środki z dotacji celowej otrzymane w ramach Programu. W latach 2019-2020 wykorzystano pełną kwotę dotacji zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w § 2 pkt 1 umów.

(akta kontroli str. 602-659, 882-886)

Sposób finansowania zadań w ramach modułu 1 i 2 prześledzono na przykładzie wydatków i wpływów w 2020 r. W okresie od stycznia do kwietnia zaangażowano głównie środki własne gminy (w wysokości łącznej 134 783 zł, tj. 53% zaplanowanego wkładu własnego). Od kwietnia do grudnia wdrożono wykorzystanie dotacji w łącznej wysokości 649 360 zł (część wydatków poniesionych pierwotnie ze środków własnych przeksięgowano w ciężar dotacji w wysokości i terminie wynikającym z aneksu nr 1 do umowy 11/POS/2020).

(akta kontroli str. 729-731)

W latach 2019-2020 na realizację modułu nr 3 poniesiono wydatki w kwotach wynikających z umów nr 3/GP/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. i 5/GP/2020 z dnia 25 czerwca 2020 r.⁵⁵ oraz kwot planowanych w budżecie gminy (po zmianach) w dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdział 80148 *Stołówki szkolne i przedszkolne*, paragraf 2030, a także wkładu własnego. W SCUW prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową operacji związanych z wydatkowaniem tych środków. Na podstawie badania 45 dokumentów księgowych, tj. 44 faktur i jednego rachunku do umowy o dzieło, związanych z realizacją remontów stołówek wynikających z ww. umów (zrealizowanych w SP nr 2, SP w Łysakowie oraz SP w Potoku Wielkim), stwierdzono, że środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Dochowano także terminów określonych w § 1 pkt 3 ww. umów na ich wydatkowanie.

(akta kontroli str. 99,182-249)

3.2. Kontrola NIK prowadzona w OPS w Jędrzejowie wykazała, że zgodnie z § 6 umów o dotację w ramach Programu roczne informacje o realizacji modułów 1 i 2 Programu za lata 2019-2020 zostały sporządzone w CAS i terminowo przekazane do ŚUW. Informacje te zawierały wszystkie elementy określone w rozdziale VII.1. ust. 2 Programu. Do ich sporządzenia wykorzystano dane dotyczące rodzajów udzielonego wsparcia ewidencjonowane przez OPS w systemie POMOST⁵⁶ oraz informacje z komórek finansowych, dotyczące wykorzystywanych środków własnych oraz z dotacji celowej.

W dziale III sprawozdania rocznego za 2020 r. zamieszczono nieprawidłowe dane dotyczące liczby i kosztu posiłków sfinansowanych w ramach modułu 1 Programu. W sprawozdaniu tym podano, że sfinansowano 7944 posiłków dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole i 22 808 dla uczniów, podczas gdy prawidłowe dane były

⁵⁴ Wg stanu na 30 września danego roku.

⁵⁵ Do czasu zakończenia kontroli remont stołówki przewidziany umową nr 7/GP/2021 nie został jeszcze zrealizowany.

⁵⁶ POMOST to system informatyczny, który gromadzi i przetwarza informacje o klientach pomocy społecznej, a także o działaniach podejmowanych na wszystkich poziomach organizacyjnych tej pomocy.

znacznie niższe i wynosiły 3507 i 10 048. Niewłaściwie także określono wydatki poniesione na te posiłki: zamiast wskazanych odpowiednio 29 357 zł i 41 359 zł wydatkowano na ten cel – 17 593 zł i 53 123 zł. Prawidłowy średni koszt posiłku dla uczniów wynosił 5,29 zł. Natomiast w sprawozdaniu wskazano kwotę 1,81 zł niezgodną także z realnymi kosztami dożywiania w szkołach (wynoszącymi od 5 do 6 zł za posiłek).

Jak wynika z informacji przekazanych NIK przez ŚUW, informacja roczna za 2020 r. nie może już zostać skorygowana, gdyż dane dotyczące realizacji Programu zostały już scalone na poziomie krajowym.

(akta kontroli str. 301-312, 319)

OPS przedstawiał także dane dotyczące wykorzystanych dotacji i liczby udzielonych świadczeń z wykorzystaniem innych sprawozdań wypełnianych w aplikacji CAS, a także kwartalnych informacji z wykorzystania dotacji, sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S oraz innych zestawień i analiz składanych do Urzędu i SCUW (w tym dotyczących kosztów żywienia w placówkach oświatowych⁵⁷).

(akta kontroli str. 562-659)

Badania kontrolne NIK wykazały, że w OPS nierzetelnie sporządzono jedno sprawozdanie częściowe z wykorzystania dotacji, w którym zawyżono ogólny koszt realizacji Programu w 2019 r. o 6 tys. zł. Skutkiem tej nieprawidłowości było zamieszczenie nieprawidłowej kwoty w aneksie nr 1 z 26 czerwca 2019 r. do umowy o dotację nr 11/2019, dokonanie niewłaściwych zmian w uchwale budżetowej Gminy (zarządzeniem nr 277/19 z 28 czerwca 2019 r.) oraz konieczność korekt.

(akta kontroli str. 525-527)

Burmistrz wyjaśnił: *dyrektor OPS poinformowała mnie o: „nierzetelnym sporządzeniu sprawozdania jednorazowego” z dnia 12.04.2019 r. i wyjaśniła, iż była to pomyłka pisarska w jednej cyfrze tj. 888 812, a powinno być 882 812 i została przez OPS zweryfikowana na właściwą wartość. Przyjąłem wyjaśnienie do wiadomości, uznając iż jest to „błąd ludzki” [oraz o] „nierzetelnym wyliczeniu danych dotyczących liczby posiłków” w sprawozdaniu z realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2020 r. Przyjąłem wyjaśnienie OPS, iż wystąpił błąd w jednym dziale całości sprawozdania. Wynikał ze specyficznej sytuacji pandemicznej w kraju, kiedy część dzieci nie uczęszczała ze względu na zawieszenie zajęć w placówkach oświatowych. Posiłki w szkołach nie były wówczas realizowane, natomiast w danych systemu POMOST w OPS świadczenia te zostały ujęte, jako „świadczenia do realizacji”, co miało wpływ na liczbę świadczeń i jednostkowy koszt posiłku. OPS informację o tym, jak należy takie dane wprowadzić otrzymał dopiero po złożeniu sprawozdania rocznego (...).*

(akta kontroli str. 738-739)

Skarbnik Gminy Bożena Ciepluch wyjaśniła: *nadzór nad gospodarką finansową jednostek organizacyjnych staram się wykonywać poprzez analizowanie uchwalonego dla jednostek budżetu (dochody, wydatki), zwracanie uwagi na wykonanie wydatków, aby nie było przekroczeń zaplanowanych kwot i analizowanie należności, zobowiązań, sprawdzanie poprawności sprawozdań (weryfikacja) miesięcznych, kwartalnych, rocznych, wnioskowanie o przygotowanie dokumentów o ewentualne zmiany w budżecie. Wydział Finansowy Urzędu Miejskiego którym kieruję sporządza zbiorcze sprawozdania (miesięczne, kwartalne, roczne). Sprawozdania jednostkowe sporządzane są przez jednostki organizacyjne i za merytoryczną zawartość takich sprawozdań odpowiada jednostka je*

⁵⁷ Na podstawie umowy z 5 listopada 2019 r. zawartej przez dyrektora OPS z kierownikiem SCUW w zakresie nadzorowania pod względem finansowym zgodności not wystawianych przez dostawcę posiłków dla dzieci ze szkół nieposiadających stołówek szkolnych (w Piaskach, Jasionnie, Podchojnach i Rakowie).

sporządzająca. Przedkładane przez OPS sprawozdania są weryfikowane i sprawdzane m.in. pod względem rachunkowym. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości są zwracane do poprawy. Zbiorcze sprawozdania są przez Wydział Finansowy sporządzane zgodnie z przepisami i w/g mnie nie ma potrzeby wprowadzania dodatkowych zarządzeń w tym zakresie. „Sprawozdań częściowych” OPS nie przedkłada do Wydziału Finansowego. „Sprawozdaniem częściowym” – był w tym przypadku przesłany do Wojewody Świętokrzyskiego przewidywany koszt programu – Posiłek w szkole i w domu 2019. Trudno jest mi odpowiedzieć dlaczego wpisano kwotę wyższą o 6.000,00 zł. Kontrasygnując umowę potwierdzam zabezpieczenie środków w budżecie gminy na cel, o którym mowa w umowie. Tak było również w tym przypadku.

(akta kontroli str. 941)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 68 ust. 2 pkt 3 i art. 69 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁸ celem kontroli zarządczej w sektorze finansów publicznych jest zapewnienie wiarygodności sprawozdań i kontrola ta powinna funkcjonować na dwóch poziomach. Zgodnie z § 4 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 115/2011 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z 10 maja 2011 r. w sprawie określenia sposobu prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Jędrzejowie i jednostkach organizacyjnych Gminy Jędrzejów i zasad jej koordynacji kontrola zarządcza sprawowana jest w jednostkach organizacyjnych przez kierowników tych jednostek. Za funkcjonowanie kontroli zarządczej na poziomie Urzędu odpowiada Burmistrz⁵⁹.

3.3. Dyrektorzy trzech szkół (SP nr 2 w Jędrzejowie, SP w Łysakowie oraz SP w Potoku Wielkim) złożyli do SCUW sprawozdania z realizacji zadań w ramach modułu 3 Programu. Dotyczyły one wykorzystania dotacji na modernizację i wyposażenie stołówek szkolnych i jadalni w tych szkołach dokonanych zgodnie z umowami 3/GP/2019 i nr 5/GP/2020. Sprawozdania zostały złożone terminowo (tj. do dnia 28 lutego następującego po roku udzielenia wsparcia) i zawierały informacje wymagane § 14 ust. 3 w rozporządzeniu w sprawie modułu 3. Przeprowadzona przez NIK analiza informacji zawartych w tych sprawozdaniach pozwala stwierdzić, że zawarte w nich dane były zgodne z przedstawionymi dokumentami finansowymi.

(akta kontroli str. 250-263)

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie modułu 3 Burmistrz, złożył terminowo do Kuratorium Oświaty w Kielcach sprawozdania z realizacji modułu 3⁶⁰. Sprawozdania te zawierały wszystkie elementy wymagane § 15 ust. 2 pkt 1-4 tego rozporządzenia. W sprawozdaniach tych nie zgłoszono żadnych problemów i barier w realizacji zadań. W sprawozdaniu za 2019 r. (dotyczy dwóch stołówek i jadalni) wskazano wykonanie 26 „jednostek”⁶¹ usług remontowo-adaptacyjnych do stołówek lub pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni), 53 „jednostek” dotyczących wyposażenia kuchni w stołówce szkolnej oraz 46 „jednostek” wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków. W sprawozdaniu za 2020 r. wykazano tylko dwie „jednostki” pozycji pierwszej, 199 pozycji drugiej i cztery „jednostki” pozycji trzeciej (dotyczy remontu i wyposażenia stołówki i jadalni w jednej szkole).

(akta kontroli str. 269-286)

⁵⁸ Dz. U. Nr 157, poz. 1240.

⁵⁹ Zgodnie z pkt 2.1. i 2.2. standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych określonych w załączniku do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

⁶⁰ Tj. w terminie do 31 marca roku następnego po udzieleniu wsparcia finansowego w ramach Programu.

⁶¹ Opis jednostek umieszczono w zestawieniach ilościowo-wartościowych przedstawionych przez szkoły, które zawierały rodzaj miary jednostek, tj. usługa (np. montaż instalacji), metr kwadratowy (np. płytek podłogowych), sztuka (np. zmywarka), komplet (np. sztućców).

W sprawie sposobu sporządzenia tych sprawozdań w odniesieniu do liczby „jednostek” Burmistrz wyjaśnił: w sprawozdaniu za rok 2019 – dane (...) zostały policzone na podstawie zestawienia ilościowo-wartościowego realizacji zadania, do usług remontowych doliczone zostały zakupy materiałów niezbędnych do przeprowadzenia usługi remontowej. [W sprawozdaniu] za rok 2020 dane umieszczone w kolumnie „liczba jednostek” zostały policzone na podstawie zestawienia ilościowo-wartościowego realizacji zadania, zawartego w punkcie 6 sprawozdania składanego przez dyrektorów do organu prowadzącego. Ponadto liczba usług remontowo-adaptacyjnych do stołówek lub pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni) została zweryfikowana na podstawie opisów do faktur przygotowanych zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową, tj. wykonanie usługi zostało zapłacone z § 4300, natomiast materiały niezbędne do przeprowadzenia usług remontowych zostały zweryfikowane na podstawie opisów do faktur i zapłacone z § 4210 (zakup materiałów i wyposażenia) i doliczone w sztukach do pkt 2 lub pkt 3 tabeli sprawozdawczej, na podstawie informacji uzyskanej od dyrektora dotyczącej miejsca ich wykorzystania – czy to była kuchnia czy jadalnia. W każdym roku sprawozdawczym sposób podania danych w tabeli sprawozdawczej konsultowany był telefonicznie z pracownikiem Kuratorium Oświaty w Kielcach zajmującym się rozliczaniem programu „Posiłek w szkole i w domu” moduł 3.

(akta kontroli str. 65)

Pracownik Kuratorium Oświaty w Kielcach poinformował Urząd o konieczności dokonania korekty w sprawozdaniu za 2020 r. (remont stołówki w SP w Potoku Wielkim). Burmistrz wyjaśnił: poprawy wymagało przyporządkowanie zakupu materiałów niezbędnych do wykonania usługi remontowo-adaptacyjnej do pozycji 2 i 3 w tabeli sprawozdawczej, tj. do „wyposażenia stołówki szkolnej” i „wyposażenia pomieszczenia do spożywania posiłków”.

(akta kontroli str. 65-66)

W trakcie kontroli NIK, poprawione sprawozdanie zostało przekazane 4 sierpnia 2021 r. do Kuratorium Oświaty w Kielcach.

(akta kontroli str. 250-289, 926-927)

3.4. W SCUW dokonywano kontroli sposobu realizacji modułu 3 zarówno na podstawie sprawozdań składanych przez szkoły jak i w miejscu realizacji zadania, tj. analizowano zgodność procedury wyboru wykonawców usług oraz dostawców wyposażenia z przepisami obowiązującymi jednostki gminne⁶². Weryfikowano także zgodność zadeklarowanych w sprawozdaniach zakupów wyposażenia i usług ze stanem faktycznym oraz oceniano prawidłowość wykonania tych usług. Kontrole dokumentowano w postaci notatek służbowych, z których wynikało, że dokonywał ich specjalista ds. remontów i zamówień publicznych oraz pracownik księgowości, a zatwierdzał je kierownik SCUW⁶³. W konkluzji przeprowadzonych kontroli zamieszczono stwierdzenie, że prace remontowe wykonano zgodnie z zasadami sztuki budowlanej oraz wszystkie pozycje z faktur zostały zakupione i znajdują się w kuchni/jadalni.

(akta kontroli str. 926-939)

Burmistrz wyjaśnił: ocena efektywności zrealizowanych zadań opiera się nie tylko na analizie danych zawartych w sprawozdaniach dyrektorów. W trakcie realizacji przez dyrektorów zadań wynikających z programu, weryfikacji poddawane są faktury za zakupy oraz usługi. Wynika to z zakresu obowiązków pracowników SCUW, którzy weryfikują wszystkie faktury składane przez dyrektorów, nie tylko te,

⁶² Regulamin udzielania przez Gminę Jędrzejów zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 Euro (załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 153/2014 Burmistrza Miasta Jędrzejowa z 5 maja 2014 r.)

⁶³ Notatki z 10 grudnia 2019 r. (SP nr 2, SP w Łysakowie) i 2 grudnia 2020 r. (SP w Potoku Wielkim).

związane z rozliczeniem dotacji, ale także dotyczące wydatków bieżących. Weryfikacji dokonuje pracownik odpowiedzialny za realizację zadania oraz Główny Księgowy SCUW, który sprawdza zgodność wydatku z klasyfikacją budżetową, prawidłowość opisu faktury, stan zabezpieczenia środków na odpowiednich paragrafach w budżecie szkoły.

(akta kontroli str. 65-66)

Z wyjaśnień złożonych przez Burmistrza wynikało, że w latach 2019-2021 nie były zgłaszane żadne uwagi dotyczące realizacji Programu. Burmistrz wyjaśnił także: sposób podziału środków w zakresie modułu 1 i 2 uważam za dobry, możliwość ubiegania się o zmniejszenie wkładu własnego oceniam pozytywnie. Wsparcie mieszkańców gminy Jędrzejów znajdujących się w trudnej sytuacji w ramach modułu 1 i 2 stwarza szansę na ograniczenie niedożywienia oraz podniesienie racjonalności żywienia, co jest szczególnie istotne w przypadku dzieci. Nadal bardzo duża grupa osób (w tym dzieci) potrzebuje i będzie potrzebować wsparcia w zaspokojeniu podstawowej potrzeby, jaką jest posiłek.

(akta kontroli str. 739)

Kierownik SCUW wyjaśniła: w 2019 r. podjęliśmy działania w celu zdiagnozowania możliwości przygotowywania posiłków przez szkołę posiadającą kuchnię dla szkoły w której nie ma kuchni szkolnej (...). W celu organizacji takiej formy dożywiania należy posiadać: odpowiednio wyposażony samochód (...), duże specjalistyczne termosy, zabezpieczenia izolacyjne dla termosów, certyfikowane naczynia. Po przeliczeniu kosztów odstąpiliśmy od realizacji tego pomysłu. (...) Jednak zasadnym byłoby rozważenie realizacji takiej inicjatywy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Dofinansowanie organizacji takiej formy żywienia pozwoliłoby na zmniejszenie kosztów (...) ponieważ stawki żywieniowe w szkolnych stołówkach są znacznie niższe niż te w zewnętrznym cateringu.

(akta kontroli str. 889)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań w badanym obszarze. Otrzymane dotacje celowe zostały wydatkowane na zadania w ramach modułów Programu stosownie do wymogów określonych w umowach. Zarówno roczne informacje o realizacji Programu jak i roczne sprawozdania z realizacji zadań w ramach modułu 3 terminowo przekazano do Wojewody Świętokrzyskiego i Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty. W Urzędzie prowadzono nadzór nad realizacją Programu, jednak w odniesieniu do sprawozdawczości sporządzanej w OPS nie był on wystarczający.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków ani uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, września 2021 r.

Kontroler
Violetta Nowak
Główny specjalista kp.

.....
Podpis

Kontroler
Monika Górniak-Napora
Starszy inspektor kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis